

נתיבי האש

ביטאון חיילי חטיבה 600 ומפקדיה לדורותיהם גליון מס' 13 א' אייר תשע"ב

הנצחה?!

שלום חברים,

אני מתבייש במחדל המתמשך במיצג המתיימר לייצג את השריון במלחמת יום הכיפורים בחצר לטרון. המחדל הוא של כל חברי הנהלת העמותה הממלאים פיותיהם מים. המקום היחיד בו אנשים יכולים לראות מה עשו חללינו הוא לטרון. אם שם אנחנו לא מתקנים בחזית לטרון - אין ערך לטקסים בחצר האחורית. אין ערך לסרט חדש או ישן. אני לא שם יותר. חג עצמאות שמח!

כאשר התקיימה ישיבה ועלתה ההצעה להפוך את הבטאון הזה לכלי רשמי של העמותה, התקיימה הצבעה בעניין. אהרון נרקיס אמר שאני הייתי צריך לצאת החוצה בזמן ההצבעה. כמה אהבתי שמדברים עליי מאחורי הגב. אם יש לכם מה לומר - תגידו מולי, לא מאחורי גבי. אחיי, גיבורי הנהלה. לא הייתי נעלב אילו הוחלט אחרת.

האם יש מבקר לעמותה? מי מפקח על הרעיונות וההוצאות? אני לא בטוח שיש קבלות לכל דבר. אני לא אוטומט ולא רוצה שאנשים יפעלו בשמי בסגנון כזה. איש לא עדכן אותי מעולם מטעם הנהלת העמותה בדבר ישיבות שהתקיימו או החלטות שהתקבלו. את ההודעות לבטאון על ישיבות, טקסים וארועים אני שואב רק מתוך אתר החטיבה. כל המהדורות נשלחו [עד כה] מראש לביקורת חברי הנהלה, לפני ההפצה. בודדים הגיבו באישור. נדיר שמישהו הוסיף הערה או תיקון אם בכלל. יש כאלה ששלחו חומר כתוב, לא כחברי הנהלה. אולי כועסים שלא רציתי להיות חבר בהנהלה? די לי במה שאני יודע לעשות. אני חפ"ש, לא מנהל. תמיד סירבתי להיות קצין. בסדיר ובמילואים, אחרי המלחמה. אני חייל בנשמת. יודע למלא הוראות ממי שנותן כאלה, אם יש כזה.

גליון זה מוקדש למרדכי-מוטי זילבר ז"ל מפלוגה ז' שופל ביום 8.10.73 ולאדר בנו שלא זכה להכיר את אביו

תודה לכם!

לכל מי שטרח לאחל לי בריאות ואריכות ימים, בעקבות גליון מספר 12. אני עדיין כאן.

בטאון זה מוקדש למפקד מחלקה מפלוגת 'זמזם'. בנו אדר שלח אלי חוברת שהפיק לזכר אביו. מאז ומעולם, התחייבתי לתת פרסום לכל מי שרק ירצה בכך. הנופלים כולם ראויים והעלאת זכרם ממשיכה את נוכחותם בקרבנו. אדר טרח ואני שמח לפרוע את השטר עליו חתמתי.

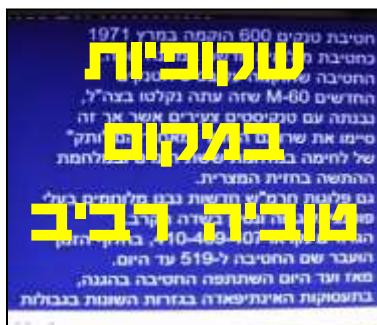
הרחבה זו גם מהווה הכאה על חטא: בגליון קודם שיכשתי את שמו של מוטי. מודה ועוזב...

גליון 14 לא יופיע. זהו הגליון האחרון שאני מפיק. שמרו עליו חזק. כי לא יהיו אחרים.

עופר עידן

המח"טים

רשימה חלקית מתוך הסרט הגנוז

המח"טים

מרביתם עברו בחטיבה כתחנה בדרך לתפקידים נוספים. חלקם השתחררו והלכו לקריירה אזרחית, וזה בסדר גמור. משמאל מופיעים תצלומים של חלק מהם מתוך סרט שאיננו מוכר כל כך. נכתב עליו **'סרט מורשת'**. רק בתחילתו יש כתוביות עם תמצית סיפור המלחמה, על רקע שיר 'הגדודנים' הארכיאולוגי. אחר כך מדברים למצלמה הגנרלים ובסימו מופיעים שמות 138 חללים. [מאה שלושים ושמונה!!!]. מישהו ספר אותם?? בוושה.

יש יצירות שמוטב היה להן אלמלא נוצרו. כזה היה הסרט הגנוז. בתחומים מסויימים ידוע שעושים כמו שצריך, או שלא עושים בכלל. כאשר שורת אל"מים מדברים למצלמה ומספרים על שמ"פ וטיפול ימ"ח, **חסרונו של המח"ט הראשון בשרשרת זועק**. למה? **הוא לא היה בארץ בעת הצילומים?**

מדברים על הפקת סרט חדש, או לחילופין לערוך מחדש את הסרט הידוע בשמו **"נתיבי האש"**, כי הזכויות והבעלות על הסרט הם 'שלנו'. סרט זה משודר בערוץ ההיסטוריה מדי פעם, יותר מסרטים של יחידות אחרות. אולי דווקא בגלל הצד האנושי שבו, להבחין מתיאורי קרבות ונתוני אש ועשן. למישהו כואב שלא צילמו אותו לסרט ההוא? אין הסבר הגיוני לניתוח פלסטי לסרט שעיקר מימונו בא מכיס חברנו המנוח **חיים רבינוביץ'**. לי ידוע על אדם אחד לפחות ששם כמה אלפים גם מכיסו. הוא לא ידבר על כך לעולם. אבל זה כואב.

לקראת שנת ה-40 אני קורא לחברים להקים הנהלה מורחבת וחכמה. פתוחה וקשובה. מעולם לא הסכמתי להיות נגדן בידי צוות שאין אתו תקשורת. חבל. **לפני כשנה הוחלט על תיקון המיצג בלטרון וזה לא קרה עדיין**. עד שלא תקום הנהלה ותעשה מעשה בנידון – לא תראו אותי מתקרב למקום, בטקסים וגם לא בבטאון. נמאס לי מדיבורים, מהפקרת זכר חברינו הלוחמים ומעשיהם. **צריך להפגין ליד לטרון עד שיצא עשן מכל הטנקים שבמקום!!!**

ספרים חדשים

ד"ר עופר דרורי פרסם כי יצא לאור ספר בשם **מלחמת העולם השנייה - הכרוניקה**. הספר מתאר בקצרה כ-300 ארועים ממלחמת העולם השנייה בסדר כרונולוגי. עובדה ההופכת אותו לכלי חשוב לחוקרים ותלמידי היסטוריה. הוצאת קינג 2011

באפריל, דרורי פרסם כי יצא גם ספר חדש מאת ג'קי אבן ושמחה מעוז: **"בנקודת הכובד"**. הספר מנתח ומבקר קשות את סגנון המצביאים בחזית הדרום במלחמת יום הכיפורים.

בקשה לאיתור חבר

ההיסטוריון מנחם בן שלום, הלא הוא נחצ'ה, קצין הסיור של גדוד 410 לשעבר, מבקש שוב את עזרתו באיתור חייל בשם **שלמה מושקטל**. כל היודע דבר על מקום המצאו אנה ייצור קשר עם נחצ'ה, ויבוא על הברכה.

הפרטים של מנחם בן שלום - באתר החטיבה.

למצוות, לחופה ולמעשים טובים

מוטי

נאמר שם בכתובים "ובני אלים ירדו מהשמים"... הייתי נוטה לתאר אותך כמי שעשוי מחומר אחר. חשבת, שמשפט זה אולי מתאים לך ביותר, ובהיותך היום בן תמותה, עדיין בחיך היית מין בן אלים שכזה. קצרה היריעה מלהכיל יכולות וכשרון מדהימים, הנפרשים לתחומים רבים כל כך: קריאה, ספורט, ריקוד, מצוינות בלימודים, ידע ועניין מעמיקים, הניזונים מאהבה כמעט לכל דבר. מפקד הנערץ על מפקדיו ופקודיו, בן למופת ובעל למופת, מה אומר? אצילות נפש, צניעות, אהבת אדם, אהבת חיים בלתי נלאית. עדינות וחוזק מדהימים. ועדיין לא תיארתי את החוויה של ההימצאות בנוכחותך, את הקסם שחוללת בסביבתך, ואולי, בשל היותך מה שאתה, זכות בחיך למה שמעטים זוכים בחייהם - לאהבתם האינסופית של חברים וחברות שעוררה התפעלות והערצה. היותך עטוף באהבה של כל כך הרבה חברים ומשפחה, שלכל אחד מהם הייתה הזכות, לחלוק עימך פרק בחיים ולהיות גאים בך. לעיתים נדירות זוכים להכיר אדם כמותך. הותרת חלל ועומק מתמיד, ולעולם לא יתמלא.

**יש כוכבים שלא דועכים
ושאורם לעולם זוהר.
ועבורנו תישאר לעד
צעיר ויפה לנצח,
בן אלמוות.**

למרבה הצער, מוטי, מרבית החברים בחטיבה הכירו אותך רק בסוף דרכך. בשדה הקרב ובהכנות לקראתו. ביום בו נפלת, היו לא מעט חללים בפלוגה ז'. הפלוגה שעכלה אולי יותר חללים מכל פלוגה אחרת בחטיבה. ביום כזה, המחשבות נתונות להמשך, להישרדות ולהצלחה במלחמה אליה הוזעקת עם כולם מחיק המשפחה הצעירה והאוהבת. נפרדת מאשתך, שושי, ומבן התינוק שנולד באוגוסט. מקווה לחזור בהקדם, להמשיך בנקודה בה עזבת. המציאות גולה אותך מכל אלה כבר בשלב הראשון של המלחמה. בנך, יחידך, אשר אהבת - אלדר, לובש כיום את מדי חיל האוויר ומסתפק בסיפורים ובתמונות. תחליף צנוע לאדם המיוחד שלא הספיק להכיר. היום יכירו אותך מקרוב כל חברי משפחת חטיבה 600. לכבודך, ולכבוד אלדר, בנך שיחיה, מוקדשים העמודים הבאים.

כפית זהב לא הייתה שם...

המתנו באיטליה עד שאישרו סופית לאניות לעגון בנמל חיפה ולעלות לארץ ישראל. התנאים היו קשים ביותר, זו הייתה תקופת הצנע, האוכל היה בהקצבה ותנאי הדיור היו רעועים. "שרה ממשיכה": מוטי היה כבר בן שנתיים. כשעלינו ארצה ב-1948 - שלחו אותנו עם חברתי אנייה למעברה ליד חדרה. מהמעברה שלחו אותנו ליפו, בית ערבי ברחוב סחנה, בעלי עבד בקטיף תפוזים, בשנת 1948 נכנס לידן כעובד שכיר. בשנת 1951 רכש חיים מניה בחברת דן והתקבל כחבר מן המניין. בשנת 1965 קנינו דירת שיכון ביפו, התגוררנו שם עד 1975 ואז עברנו לגור בגבעתיים."

איך שהזמן רץ....

מוטי זילבר: חיים שכאלה

לכה ועתה
ברית נכרתה
ואתה אני
לעד והיה
זביןך ביני
בראשית ל"א 44

תם ולא נשלם. הבטחתי לאלדר זילבר וקיימתי.

בטאון זה סוגר את המערכת ויותר לא יהיו כמוהו

עופר עידן

שרה מספרת:

"בשבת בצהריים, בזמן פרוץ מלחמת יום הכיפורים, היה מוטי בבית הכנסת. נסענו אליו לרמת גן לדירתו, אלדר בנו היה בן 6 שבועות. מוטי המתין שיבואו לקחת אותו. לפני שהלך שאלתי אותו: מדוע אתה רוצה ללכת? והוא ענה: אני מוכרח. אנא, אל תבכי, אמר. רק תשמרי על אלדר.

לאחר שלא שמענו ממנו מספר שבועות, הודיעו לנו כי מוטי נעדר. ניסינו לקבל מידע וביררנו בכל מקום אפשרי. לימים קיבלנו הודעות כי יתכן והוא נמצא בשבי המצרי. אפילו היתה בידינו תמונה של חייל ישראלי בשבי המצרי שדומה לו מאוד. אך כשחזרו השבויים, הוא לא נמצא ביניהם. הלכתי יום אחד עם לוויה, חברתי הטובה, לפגישה עם הרב נבון, וכבוד הרב אמר לי: "אינכם יודעים, מזמן מוטי כבר לא נמצא בחיים!?" חזרתי לחיים בזכות החברים שתמכו, המשפחה הקרובה והנכדים. הבית שלי תמיד היה בית פתוח, מלא חברים. לא האשמתי איש במה שקרה. הבנתי כי זה הגורל.

שושי חינכה את אלדר בצורה מושלמת ודאגה לשמור איתנו על קשרים הדוקים. מגיל שנה היא הביאה את אלדר לבית הקברות לקברו של מוטי. הייתה לי הזכות, שאלדר, בזמן שירותו הסדיר, יגור אצלנו בבית. אני מסתכלת על אלדר ואני רואה את מוטי... הוא כל כך דומה לו חזותית (גם הבן של אלדר מזכיר אותו מאוד) ודומה לו בתכונות האופי: שקט, רציני, ממושמע, מנומס ולעולם אינו מרים את קולו. אבא טוב, חבר טוב... מאוד אינטליגנטי, נוח, דואג לנו. יש לנו הרבה מאוד נחת ואושר ממנו. בדיוק כמו אביו... יש לנו מאלדר נינה שנולדה בארץ, ונין שנולד בתקופת שהותו בארה"ב.